

Laat ons zeggen, dat men onder den invloed van de na-oorlogsche eenheidsbevestigingen, in de fuik liep. Wel, had dit dan erkend. Een ieder van ons kan fouten maken.

En van een hartgrondige bekeering zou niemand onzer kwaad hebben gezegd. Wij zouden er ons hartgrondig over hebben verheugd.

Maar dit?

Men handhaaft den opzet. Dat is juist het erge in dit geval.

Voor de heeren van het bondsbestuur schijnt de groote kwestie van den dag te zijn, net als voor de reeds genoemde synode: hoe redden wij ons er uit?

Het is alles zelfhandhaving zonder bekeering, en dat is wel menscheijk begrijpelijk, maar het is niet naar het Woord van onzen God.

Men aanvaardt artikel 3 der Stichtingsacte, dat niet dan humanisme bevat, menschverheerlijking, en zegt: wij geven er onze eigen verklaring aan. En wij zullen onzen eigen weg gaan.

Maar die aanvaarding van art. 3 was verlooping van de gereformeerde beginselen. Dat maakt men niet goed, al schrijft men er niet drie, maar zes of twaalf kolommen over vol.

En dat men thans nog meent tot overeenstemming te kunnen komen, dat is waarlijk onbegrijpelijk.

De leiding is hier hopeloos verongelukt. En dat moet het vertrouwen bij de gereformeerde jeugd ondermijnen.

Dat dit alles goed duidelijk gezegd wordt, is noodig, omdat zooals ik zeide, heel dit gedoe blijkbaar is afgezien van de diep betreurenswaardige methoden in synodocratischen kring.

De jongste synode is de treurigste van alle, die in de laatste jaren gehouden werden.

Men gaat in tegen alle recht bij schorsing en ontzetting uit het ambt. Zoo erg, dat een vrijzinnig en scherpsinnig jurist die het vonnis over proff. Schilder en Greijdanus gelezen had, mij zeide: is dat bij jullie kerkrecht? Het lijkt wel nazi-rechtspraak. En ik heb mij toen geschaamd en hem gezegd: bestudeer dan eens onze Dordtsche kerkenorde. Gij zult dan zien, hoe menschen kunnen falen.

En dat er nu een synode bijkomt, die jammert over den nood der kerken en doet alsof men herstel der eenheid wil, terwijl men alles wat gebeurde goedkeurt, en dat daaraan lieden meedoen, die ernstig bezwaard schenen, en dat daarna anderen, die met kracht hadden geprotesteerd, zich gaan verschuilen achter dit uiterlijk vroom maar innerlijk decadent gedoe, dat alles is zoo teleurstellend, dat wij moeten denken aan de woorden: als het beste bederft, wordt het erger dan het ergste.

Maar dit alles moet doorwerken. Men komt er nimmer uit los, tenzij men zich door Gods genade weer kan losscheuren uit dezen boozen gang van zaken. Moet dit Calvinistisch Nederland heeten?

Wat nu die vrijage met de N. J. G. betreft, had men toch behooren in te zien, hoe deze actie samenhangt met heel de humanistische poging onzer dagen, om heel ons volk te vangen onder een eenheid, die voorheen neutraal heette, en voor ieder geschikt, en nu nationaal, maar die ons niets anders kan brengen dan tyrannie. Wacht maar een beetje. De daden zullen de betekenissen van den opzet wel verduidelijken.

De actie van de N. J. G. hangt nauw samen met wat nu het „Nationaal instituut“ wordt genoemd, en dat een orgaan uitgeeft met den titel: „Blinding“.

Het doel is in het eerste nummer uiteengezet door een Roomschen litterator, Anton van Duinkerken. Hij pleit voor de diepere eenheid van ons volk. Niet nationaal-socialistisch, zeker neen, maar naar beginselen, die ons heilig zijn. Beginselen, zoo eiteer ik nu, die reeds werden verdedigd in de Middeleeuwen, die men met klemmende betoogkracht verdedigd ziet in de Middeleeuwen, die men vindt in de leerdrachten der burgermoralisten en toegepast in de constuymenboeken onzer steden; die ten grondslag liggen aan onzen opstand tegen Spanje, die bezielde Erasmus en Coornhert, Hugo de Groot en Joost van den Vondel. Humanist en Sociniaan en Roomsche bij elkaar, maar met wegcijfering van den geweldigen strijd der Calvinisten, den strijd voor de vrijheid van de verkondiging van het Woord van onzen God.

Door heel onze heerlijke geschiedenis, het beste tijdvak daarvan, wordt een streep gehaald. En de lieden die zoo spreken, matigen zich direct aan, dat zij spreken namens heel de natie en dus leiding moeten geven aan onze nationale vreugden en onze nationale opvoeding.

Men vormt gemeenschappen allerwege, — de plaatselijke contacten —; cultureele afdeling van Nederlandsch Volksherstel, van de Nederlandsche Jeugdgemeenschap, de krijgsmacht, het onderwijsgemeenschappen in het buitenland. In samenwerking met het ministerie van onderwijs, dus met de regering des lands, bouwt men een Centraal instituut, dat met kracht en deskundigheid zijn taak zal vervullen voor onderwijs, leger, en plaatselijk leven. Er komt een Centraal-film-instituut; er is in voorbereiding opbouw van het muziekleven, volksontwikkeling; ja, zoo ongeveer heel de levensuiting van ons volk zal worden geleid door enkele

lieden, die zich maar zoo opwerpen als vertegenwoordigende heel het geestelijk leven van ons volk.

En dat zouden wij nu allemaal maar moeten slikken. En met zulk een opzet waarin heel onze historie wordt verloochend, en heel het gereformeerde leven als niet bestaand wordt op zij geschoven, zouden wij moeten meegaan, om, als de daden ons niet lijken, daarna nog eens met deze menschen te gaan praten over de „structuur“. Zijn wij nu heelemaal.....

Is de kracht van ons nationale leven, dat gestempeld werd door het Calvinisme, d.w.z. door de werking van het Woord Gods, nu zoo ingezonken?

Moeten Erasmus en Coornhert onze nationale helden zijn, en niet Prins Willem van Oranje en Marnix van St. Aldegonde en de vaderen van Dordt en Groen en Kyuper?

De liberalen der vorige eeuw traden niet gelijke pretentie op als dit Nationaal instituut. En hebben wij niet de Maatschappij tot Nut van het algemeen gekend? Is nu onder ons alle kennis der historie vervlogen?

Ja erger, is de betekenis der antithese onder ons dermate uitgesletten, dat wij de leiding aanvaarden van halfzachte socialist en verwaterde Roomsche katholieken?

Zit er nu waarlijk geen fut meer in ons gereformeerde volk?

Dat onderwerpt zich aan kerkelijke vergaderingen, die tegen Gods Woord en onze kerkenorde, welke onze God ons gaf, zich opwerpen als overheidsgezag en met wonderlijke machtswellust gaan vervolgen wie niet voor menschen, maar alleen voor God wil knielen.

Dat zegt: wij willen in onze rust niet worden gestoord, de synode spreekt, en dat zijn alle hoogstaande mannen en dan gelooven wij het wel.

Dat gaat met woede in tegen ieder die durft te waarschuwen en getrouw wil blijven aan onze heerlijke tradities, die ons spreken van wezenlijk verzet tegen alle hiërarchie en tyrannie.

En wie nog schuchter gewaagt van protest, laat zich met een kluitje in het riet sturen, vergetend wat Bilderdijk, die wist wat nationaal-humanisme beteekent, wijl hij dat aan den lijve ondervond, eens zong: „gewoonlijk meent een mensch, wanneer hij woorden hoort, daar schuilen vast gedachten onder; maar meestal is het enkel wind, en zoo 't iets meer mag zijn, 't is louter beedlaarsplonder.....“

Het is wind, ja een sirocco, die ons bedreigt. En daarom mogen wij niet elkander met zachte woordjes vleien, maar moedig blijven zeggen, wat er wezenlijk in ons volksleven gaat gebeuren.

Het gaat om de beste goederen, die wij van onzen God in de gehoorzaamheid aan Zijn Woord ontvangen.

Het gaat zeer wezenlijk om onze vrijheid en om ons recht. Het zijn alles zoete praatjes, wat wij hooren, maar wie deze niet op hun rechte waarde weet te schatten, kent onze geschiedenis niet meer. Hiermede is niets kwaads gezegd van de humanisten en nationalist, zooals die zich thans openbaren.

Zij zeggen heel duidelijk, wat zij willen. Als wij, na ons eerst te hebben laten vangen, later zeggen, wanneer wij wakker worden: maar gij houdt u niet aan uw woord, dan is dat onwaar en onwaarschijnlijk.

Deze menschen meenen wat zij zeggen. Alleen maar, zij zijn blinde leidslieden van blinden. En wij mogen niet blind zijn.

Als diegenen, die de Nederlandsche geloofsbelijdenis aanvaarden, ook blind zijn, dan is dat voor ons volk heel, heel erg.

Deze dingen moeten ons benauwen en uitdrijven tot gebed, opdat ons Calvinistisch volk toch wakker worde. Opdat wakker worden ook zij, die ons een Calvinistische wijsbegeerte wilden geven.

Deze opzet was kostelijk. Maar als die wijsbegeerte ons niet kan doen zien, om welke dingen het thans gaat, en die haar met vregd begroeten stekeblind blijven voor het kwaad op kerkelijk en nationaal erf, dan blijft er niet dan een systeem over, dat wij kunnen zetten naast andere systemen, bewijs van groote denkkraft, maar zonder gedragen te worden door de geloofskraft, die ons volk tot een natie, en die natie tot een vrij volk heeft gemaakt. Een volk dat zijn eenheid wil belijden in de erkenning van die waarachtige vrijheid, welke alleen de vrucht is van den strijd voor de vrije verkondiging van het Woord van onzen God, en van de zelfstandigheid eener kerk, die geen andere Koning wil kennen dan onzen Heere Jezus Christus, Die ter rechterhand Gods zit, en Wien alle macht is gegeven in den hemel en op de aarde.

Dat geloof kan alleen ons sterk maken, al zijn wij ook klein van uiterlijke kracht. De Calvinisten maakten ook in den glorieusden onzer republiek slechts een tiende deel uit van ons volk. Maar hun geloofstijd heeft ons telkens weer van alle tyrannie gered, waarmede het humanisme ons bedreigde.

Bliden wij om waarschijnlijk sterk te zijn door Hem, Die ons gekocht heeft met Zijn bloed en Wien al onze kracht dient gewijd.

Met hartelijke groeten en heilbiede uw toegenegen MARNIX.

ONZE JEUGDORGANISATIES

EEN „BOND VOOR GEREFORMEERDE JEUGDORGANISATIE“ (VRIJGEMAAKT)!

Nu de datum van 26 April in het gezicht komt, de Vrijdag van de Paaschweek, waarop het dan zou moeten komen tot oprichting van een Bond voor Geref. Jeugdorganisatie, is het gewenscht enkele mededeelingen daaromtrent te verschaffen.

Het voorloopig Comité dat zich wil belasten met den oproep tot organisatie van leiders, leidsters en bestuurders van Oudersverenigingen, publiceerde reeds den datum van de oprichtersvergadering in sommige bladen, verzond convocaties aan alle vrijgemaakte Kerken (met verzoek deze door te willen geven aan belanghebbers) en bovendien aan die leiders, leidsters en bestuursleden, wier namen en adressen ons bekend zijn. We hopen, dat deze uitnodigingen alle hun bestemming hebben bereikt.

Het moderamen van het Comité stelde voor bedoelde vergadering het agendum vast. Daar we met den spreker voor dien dag nog correspondeeren en we toch vroegtijdig de copy voor dit artikelje moesten verzenden, kan dit agendum nog niet volledig heeten.

We kunnen echter omtrent het werk voor 26 April wel mededeelen, dat de heer C. Schout de vergadering zal leiden (waardoor zijn secundus ter Synode wel zal moeten optreden); dat vervolgens in behandeling komt de constitueering van den Bond, benevens de vaststelling van z'n naam; dat een voorloopig Bestuur zal moeten worden aangewezen; dat door het Comité onderscheidene voorstellen ter tafel gebracht zullen worden aangaande contributie, orgaan, enz.

We hopen het agendum weer op dezelfde wijze te verzenden als de convocatie: we bereiken dan enkele honderden menschen.

Belangstelling is er voor dit werk gelukkig wel! Laat er nu voor gezorgd worden, dat uit alle hoeken van het land aan de oprichting worde medegewerkt. Zoodat onmiddellijk een gezonde basis kan worden gelegd voor den opbouw van ons jeugdwerk!

Zooals aan sommige Oudersverenigingen kon worden bericht, hebben de Besturen van Jongelings- en Meisjesbond een actie ingezet tot inzameling van eenig geld voor de voorloopige financiering van hun zaken. Nu hun de a.s. oprichting van den Bond voor Geref. Jeugdorganisatie ter oore kwam, werd ook deze uitgenoodigd mee te doen. Zonder daartoe nog het heele Comité te kunnen raadplegen, meenden we goed te doen mede te deelen, dat we graag hadden, dat deze beide Bonden zouden handelen, alsof wij er ook bij behoorden.

En alzo is het geschied...

Wellicht, dat we er 26 April méér van hooren!

Moge de Heere, onze God, dit pogen, dat bedoelt uit den mond van onze kinderen Hem lof te bereiden, genadig zegenen!

Namens het voorloopig Comité,
D. C. HAAK, Secretaris.

Berkel (Z.-H.), 1 April 1946.

Hier volgen nadere mededeelingen van de Reglings-Commissie:

De vergadering wordt gehouden op 26 April 1946, in één der lokalen der Westerkerk aan de Dollardstraat te Amersfoort. Aanvang 10 uur.

1. Correspondentie-adres: de heer M. van Gent, B. W. laan 27, Amersfoort.

2. Wie logies-adres ontvangt, berichten p.o. aan zijn (haar) gastvrouw hoe laat hij (zij) in Amersfoort denkt aan te komen en bringe bons (of natura) voor z'n gastvrouw mede.

3. Wie geleide wenscht, melde dit aan bovenstaand adres met uur van aankomst.

4. Men neme goede nota van onderstaande opmerkingen:

- a. er zal gelegenheid zijn te koffietafelen;
- b. wie op één dag heen en weer reist bringe eigen brood mee;
- c. voor de logé's zal voor brood worden gezorgd;
- d. men zende één vleeschbon in; wie boterbon kan missen, sluit ook deze in. Is dit laatste niet mogelijk, bringe men wat boter mee en levere die vóór de vergadering in;
- e. ieder bringe een beker mee!

Onder di
in „Gerefor

Onlangs „Lof der e en overkoe ook de Ne vogelhu, zingend zo

Maar de Er is ook en overko Van 31

te Londen land verteg waarnemers Katholieke

de Vrijzinn Arbeiders gemeen Nes Jongelingsb

Het prog le. De jeug 2e. De na- 3e. De orga

de jeug Het bleek sterk waren den. Er we

Een opwo gesteld, eer van alle dig nisch. Voo

over atoom politiek, v beschikkings door de U

werkweek, vanaf 18 ja

Het fasci van alle ell Democratie

De Neder cratisch“ h antwoord, „ dachten. D

hebben, eve cratie zoo b

Dit werd gortig. Ze

organisatie stemming, Nittetima

persbulletin lang is gew

internationa nationale ba derlandsche

rende cenag gande same heele Neder

nen geniete Een nuch

gedoe! Rese ingewikkeld met de vin

fascisme ui nisme! Eer

uur en was Kuiper en

den, dat een bond mede Babel aansl

Het verba licht op h

November, denten. Da

denten van trokken dez

De ontvar lijk. Practis

geikel niet t voeringen g

toeren Belgie, praktische v

denien, spor oopens ston

schoven. Toch, ze

congres heel lijke en tyra

geworden. De presk die her con

zoo lees ik uit ik onde

congres beg tisch studen

De Tsjeel

van waren

communis

Bulgarije, I

slavië, Pole

Britsch-Indi

sche staten.

De Spaar

bleek een v

enkel land

zijn. De lei